

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2C/75/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414217762
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:1414217762.7

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Katarínou Krochtovou v spore žalobcu: Generali Poist'ovňa, a.s., Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, práv. zast. POLÁČEK & PARTNERS s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 50 568 124, proti žalovanému: I. H., J. XX.XX.XXXX, P. XX, XXX XX E., práv. zast. JUDr. Milan Szöllössi, advokát so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 25.075,46 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania z celkovej sumy 25.075,46 Eur za obdobie pred 11.04.2015 do zaplatenia, z a s t a v u j e.

III. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa v žalobe doručenej pôvodne Okresnému súdu Bratislava IV dňa 09.12.2014 a postúpenej tunajšiemu súdu dňa 06.02.2015 domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia v sume 25.075,46 Eur s príslušenstvom.

2. V žalobe dôvodil tým, že s S. M. uzavreli dňa 28.12.2004 poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX na povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, na osobné motorové vozidlo zn. Q. M., EČV: K. XXXBM. Dňa 10.07.2005 v čase o 01,30 hod. došlo v Taliansku v Marina di Ravenna k dopravnej nehode, pri ktorej vodič označeného motorového vozidla S. M. pod vplyvom 4,71 promile alkoholu v krvi prudko narazil do okrajového múrika ostrovčeka kruhového objazdu. Vedľa vodiča ako spolujazdec v čase dopravnej nehody sedel žalovaný. Ten si ako poškodený dňa 22.11.2005 uplatnil nároky poškodeného z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla EČV: K. XXXBM. Žalobca na základe toho vykonal likvidáciu nárokov za škodu na zdraví a v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla EČV: K. XXXBM vyplatil žalovanému poistné plnenie v celkovej sume 75.226,38 Eur. Žalobca ďalej uviedol, že žalobou zo dňa 24.01.2012 si uplatnil voči škodcovi S. M., ktorý dopravnú nehodu spôsobil, nárok na regresnú pohľadávku z dôvodu, že škodca v čase dopravnej nehody jazdil pod vplyvom alkoholu. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/58/2012, a to na pojednávaní dňa 10.12.2012, vypovedal svedok Z. I., ktorý uviedol, že v čase dopravnej nehody boli obidvaja účastníci pod vplyvom alkoholu. Žalobca ďalej uviedol, že žalovanému bol po nahlásení poistnej udalosti predložený na vypísanie dotazník, v ktorom mu boli položené aj otázky o konzumovaní alkoholu vodičom a ostatnými členmi osádky vozidla. Vzhľadom na to, že odpovede žalovaného boli negatívne, žalobca uskutočnil poistné plnenie. Podľa názoru žalobcu z výpovede svedka I. vyplynulo, že žalovaný vedel, že si sadá k

vodičovi, ktorý konzumoval pred jazdou alkohol a že v úmysle získať poisťné plnenie túto skutočnosť v dotazníku úmyselne zamlčal. Žalobca vyplatil žalobcovi poisťné plnenie vo výške 75.226,38 Eur, pričom s poukazom na rozhodnutie Okresného súdu Prešov č. k. 13C/58/2012-121 škoda na zdraví vznikla aj spoluzavinením žalovaného, ktorého miera spoluzavinenia predstavuje 1/3. Žalobca je preto toho názoru, že vyplatené poisťné plnenie vo výške 1/3 je bezdôvodným obohatením žalovaného, a preto sa voči nemu domáhal zaplata sumy 25.075,46 Eur s príslušenstvom.

3. K žalobe sa písomne vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu v podaní doručenom súdu dňa 10.06.2015. Vo vyjadrení argumentoval tým, že zápisnica z pojednávania týkajúca sa výpovede svedka I. nebola pripojená k žalobe, a preto nemožno zistiť, na základe čoho tento svedok poznal stav vodiča a žalovaného v čase dopravnej nehody. Okrem toho žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu, keďže plnenia boli žalovanému vyplácané od 16.02.2007 do 17.02.2010, a teda objektívna trojročná premlčacia doba uplynula pred podaním žaloby, k čomu došlo 09.12.2014. Podľa názoru žalovaného v danom prípade nemožno aplikovať plynutie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby, keďže žalobca nepreukázal, že žalovaný mal úmysel sa na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Samotná domnienka žalobcu o úmysle žalovaného je nedostatočná. Tiež poukázal na to, že zákon č. 381/2001 Z. z. neopravňuje poisťovateľa na uplatnenie nároku na náhradu poisťného plnenia voči poškodenej osobe, ktorá nebola poisníkom ani poisteným. V tejto súvislosti uviedol, že so žalobcom nebol v žiadnom zmluvnom vzťahu, a preto od neho nemožno očakávať, aby poznal poisťnú zmluvu a iné dokumenty vzťahujúce sa k tomuto zmluvnému vzťahu a aby ho táto zmluva zaväzovala. Na základe toho navrhol, aby súd žalobu zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania.

4. Na základe návrhu žalobcu o prerušenie konania z dôvodu prebiehajúceho konania na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 6C/182/2013, v ktorom sa žalovaný v postavení žalobcu domáhal voči žalobcovi ako žalovanému náhrady škody titulom straty na zárobku, tunajší súd uznesením zo dňa 20.02.2017, právoplatným dňa 29.03.2017, konanie prerušil do právoplatného skončenia označeného konania.

5. Tunajší súd potom, čo Okresný súd Bratislava IV právoplatne rozhodol tak, že žalovanému priznal náhradu za stratu na zárobku pri invalidite, uznesením zo dňa 27.03.2019, právoplatným dňa 05.04.2019, pokračoval v konaní.

6. Podaním zo dňa 09.09.2019 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal vo veci vyjadrenie, v ktorom okrem toho, že zhrnul procesné aspekty a skutkové okolnosti prípadu, uviedol, že vo viacerých konaniach vedených na Okresnom súde Prešov sa ako žalobca domáhal voči poistenému regresnej náhrady. Na základe toho Okresný súd Prešov v rozsudku sp. zn. 13C/58/2012 zo dňa 10.12.2012 a rovnako v rozsudkoch sp. zn. 20C/10/2010 zo dňa 24.05.2013 a sp. zn. 11C/18/2015 zo dňa 29.05.2015 konštatoval, že miera spoluzavinenia žalovaného predstavuje 1/3. Okresný súd Prešov v rozsudku sp. zn. 8C/147/2010 zo dňa 11.09.2013 dokonca konštatoval, že miera spoluzavinenia žalovaného predstavuje 40,00 %. Žalobca zopakoval, že žalovaný sa vo výške 1/3 z poskytnutého poisťného plnenia na jeho úkor bezdôvodne obohatil, a to čo do sumy 25.075,46 Eur. Okrem toho žalobca tvrdil, že v danom prípade je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, keďže žalovaný v Dotazníku vedome zavádzal nepravdivými a skreslenými informáciami, a to aj napriek povinnosti uviesť pravdivé skutočnosti podľa § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca tvrdil, že žalovaný pri vyplňaní dotazníka mal vedomosť o tom, že vodič ako aj on boli v čase nehody pod vplyvom alkoholu, ale túto skutočnosť zámerne zamlčal. Žalobca teda vyslovil názor, že žaloba bola podaná v rámci 10-ročnej objektívnej premlčacej doby, a to s poukazom na dátum podania žaloby dňa 09.12.2014 v spojení s poskytnutým plnením žalovanému, ktoré mu bolo poskytnuté od 16.02.2007 do 17.02.2010. Pokiaľ ide o subjektívnu 2-ročnú premlčaciu dobu, túto žalobca odvodzoval od momentu, keď sa z rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 10.12.2012 dozvedel o tom, že miera spoluzavinenia žalovaného bola ustálená na 1/3. Keďže žalobca podal žalobu na súd dňa 09.12.2014, podal ju v rámci premlčacej doby. Žalobca preto navrhol, aby súd žalobe vyhovel a priznal mu nárok na náhradu trov konania.

7. V písomnom podaní zo dňa 28.11.2019 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzal žalobu v časti úrokov z omeškania späť a úroky z omeškania žiadal priznať až od 11.04.2015, t. j. po doručení žaloby žalovanému. Vo vyjadrení súčasne poukázal na odpovede žalovaného v dotazníku, a to konkrétne pod číslom 7., 10., 13. a 15. Tiež poukázal na výsluch svedka Z. I. na pojednávaní Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 13C/58/2012 zo dňa 10.12.2012. Všetky tieto skutočnosti podľa

žalobcu preukazujú, že žalovaný v dotazníku vedome klamal a zamlčal podstatné okolnosti týkajúce sa poistnej udalosti. V podaní opätovne zotrval na tom, že až rozsudkom Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 13C/58/2012 zo dňa 10.12.2012 sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení žalovaného a o jeho rozsahu vo výške 1/3. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 a Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo 06/2005. Trval na aplikácii 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby a 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Okrem toho tvrdil, že premlčanie nároku žalobcu by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Na základe toho navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 25.075,46 Eur spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 25.075,46 Eur od 11.04.2015 do zaplatenia. Uplatnil si aj nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

8. K podaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu dňa 13.01.2020, v ktorom okrem iného súhlasil s čiastočným späťvzatím žaloby. Tiež uviedol, že ak žalobca podáva v dotazníku nepresné a všeobecné otázky, nemôže od žalovaného požadovať, aby na takto nepresné a všeobecné otázky odpovedal inak ako všeobecne. Tiež uviedol, že žalobca mal od počiatku šetrenia poistnej udalosti vedomosť o vysokom stupni opitosti vodiča, a preto mohol plnenie žalovanému krátiť z dôvodu jeho spoluzavinenia. Vzhľadom na to, že tak neurobil, je povinný znášať dôsledky svojho povrchného prístupu k šetreniu poistnej udalosti. Žalovaný tvrdil, že nárok žalobcu je premlčaný v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, keďže podľa jeho názoru žalobca musel mať vedomosť o rozhodných skutočnostiach už v čase podania žaloby na Okresný súd Prešov dňa 15.01.2010. Nárok žalobcu považoval za premlčaný aj v rámci 3-ročnej objektívnej premlčacej doby, keďže aplikácia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby vzhľadom na neexistenciu úmyslu žalovaného neprichádza do úvahy.

9. Súd vo veci nariadil pojednávania, ktoré sa uskutočnili v dňoch 11.10.2016, 29.10.2019 a 13.01.2020. Na posledných dvoch pojednávaniach boli prítomný právny zástupca žalobcu, žalovaný a jeho právny zástupca.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby, jej prílohami, a to poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zo dňa 28.12.2004, oznámením škodovej udalosti zo dňa 09.01.2006, uplatnením nároku poškodeného, listinnými dôkazmi o poskytnutí, resp. vyplatení poistného plnenia žalovanému, dotazníkom k oznámeniu o vzniku škodovej udalosti zo dňa 30.01.2007, písomnými vyjadreniami strán sporu, výsluchom žalovaného, prednesmi na pojednávaniach, listinnými dôkazmi z vyžiadaných spisov Okresného súdu Prešov sp. zn. 13C/58/2012 (žaloba, odpor proti platobnému rozkazu, zápisnice z pojednávaní zo dňa 02.07.2012, 26.09.2012, 10.12.2012), sp. zn. 8C/147/2010 (žaloba, vyjadrenie žalovaného doručené súdu dňa 03.09.2010), sp. zn. 20C/10/2010 (žaloba, vyjadrenie žalovaného doručené súdu dňa 17.03.2010, uznesenie o prerušení konania), rozsudkami Okresného súdu Prešov vo veciach sp. zn. 13C/58/2012 zo dňa 10.12.2012, sp. zn. 20C/10/2010 zo dňa 24.05.2013, sp. zn. 11C/18/2015 zo dňa 29.05.2015, sp. zn. 8C/147/2010 zo dňa 11.09.2013, ako aj ďalšími s vecou súvisiacimi listinnými dôkazmi.

11. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu poukázal na vznik dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 10.07.2005 v Taliansku. Tvrdil, že žalobca vedel o stave vodiča S. M., ktorý pred jazdou a následnou dopravnou nehodou požíval alkoholické nápoje. Súčasne uviedol, že na základe žiadosti žalovaného mu žalobca vyplatil poistné plnenie v plnej výške. O tom, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, zistil z rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 13C/58/2012 zo dňa 10.12.2012, v ktorom bola konštatovaná 1/3-nová miera spoluzavinenia žalovaného pri škode na zdraví. Preto si voči žalovanému uplatňuje vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1/3 z poskytnutého poistného plnenia, a to sumu 25.075,46 Eur s príslušenstvom. Žalobca zastával názor, že žalovaný sa na jeho úkor úmyselne bezdôvodne obohatil. V súvislosti s plynutím 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo/1960/1999, podľa ktorého na okamih plynutia tejto subjektívnej premlčacej doby má význam vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a vedomosť o osobe obohateného. Trval na 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe a príkladmo poukázal na odpovede žalovaného v dotazníku pod číslom 5., 10., 12., 13. a 17. Podľa názoru žalobca mal žalovaný ako jednu z príčin dopravnej nehody uviesť aj opitosť vodiča. Okrem toho zo spisov Okresného súdu Prešov vyplýva, že žalovaný bol s vodičom od začiatku jazdy, ako aj pred ňou, a preto musel poznať jeho stav. Preto zastáva názor, že odpovede žalovaného v dotazníku poskytujú nepravdivé a skreslené informácie. V tejto súvislosti poukázal na výpoveď svedka I. na pojednávaní Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 13C/58/2012 dňa 10.12.2012.

12. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní tvrdil, že žalobca musel už z konaní vedených na Okresnom súde Prešov o regresnú náhradu voči vodičovi vozidla S. M. vedieť, že tento bol po vplyvom alkoholu. Podľa názoru právneho zástupca subjektívna 2-ročná premlčacia doba uplynula pred podaním tejto žaloby. Tiež uviedol, že z predloženého dotazníka nevyplýva žiaden úmysel žalovaného bezdôvodne získať poisťné plnenie, nakoľko otázky sú formulované všeobecne, neurčito, sú sugestívne a kapciózne a zo žiadnej odpovede žalovaného nevyplýva, aby popieral prítomnosť alkoholu u vodiča S. M.. Napokon tieto odpovede prejavujú subjektívne pocity žalovaného a to, čo by mohlo byť pre niekoho výnimočné, pre žalovaného nemuselo byť. Tiež uviedol, že žalobca tvrdí, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až z rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 10.12.2012, ale úroky z omeškania požaduje od roku 2007 až do roku 2010. V súvislosti s citovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu ČR žalovaný uviedol, že práve tohto rozhodnutie svedčí v jeho prospech, pretože aj podľa tohto rozhodnutia je pre plynutie subjektívnej doby potrebné poznať osobu obohateného a približný rozsah bezdôvodného obohatenia. Preto sa domnieva, že o tomto približnom rozsahu žalobca vedel už minimálne v roku 2010. Skutkové okolnosti, ktoré sú v danom prípade podstatné, mohol žalobca vyhodnotiť oveľa skôr, o čom svedčia konania na Okresnom súde Prešov. Okrem toho zdôraznil, že nie je bežnou praxou, aby poisťovňa kládla takto ciele otázky ako v uvedenom dotazníku. Ak chcel žalobca od žalovaného získať konkrétnu odpoveď, mal tak formulovať otázku. Ak nebol žalobca spokojný s uvedenými odpoveďami, mal dotazník zopakovať. Skutočnosť, že žalovaný neodpovedal podľa prania žalobcu, ho nemôže zaťažovať. Podľa názoru právneho zástupcu žalovaného ak by žalovaný v dotazníku na otázku, či vodič M.Y. bol pod vplyvom alkoholu uviedol nie, situácia by bola iná a úmysel by bol zjavný. Tiež poukázal na nejednoznačnosť otázky uvedenej v dotazníku pod číslom 13, a to v kontexte iných v dotazníku položených otázok. Nie je zrejmé, pred akou jazdou mal žalovaný upozorniť vodiča na nepožívanie liehovín. Preto tvrdil, že v danom prípade je potrebné aplikovať 3-ročnú objektívnu a 2-ročnú subjektívnu premlčaciu dobu. Žalobu navrhol zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania.

13. Žalovaný na pojednávaní v rámci svojho výsluchu uviedol, že keď vypisoval dotazník, uvádzal to, čo si pamätal, ako to cítil a nemal v úmysle niekoho zavádzať, ani súd, ani poisťovňu a ani len netušil, že to zájde až takto ďaleko. Dotazník mu na vypísanie priniesol jeho vtedajší právny zástupca, nikto mu pri jeho vypisovaní nepomáhal a potom takto vypísaný ho odovzdal vtedajšiemu právnenému zástupcovi, ktorý ho odniesol do poisťovne. Tiež uviedol, že niektoré úseky svojho života, ktoré zažil pred dopravnou nehodou, si nepamätá. Okrem toho odpovedal, že si neuvedomoval, že jeho odpovede v dotazníku budú mať dosah na výšku škody, pretože nad ničím nešpekuloval, len chcel, aby niečo získal, keďže mal vážne poškodené zdravie. V nemocnici v Taliansku vtedy strávil 7 mesiacov a lekári ho na 95 % pripravovali na život na vozíku. On našťastie dnes chodí, síce ťažko, ale chodí. Na priamu otázku právneho zástupcu žalobcu o tom, či si uvedomoval, že nastupuje do auta k opitému vodičovi uviedol, že ťažko sa mu je k tomu vyjadriť, keďže aj on bol v tom čase opitý a nevie, či to správne vyhodnotil, bol mladý a nerozvážny. Na ďalšiu jeho otázku o tom, či v čase, keď vyplňal dotazník, si uvedomoval, že skutočnosť, že vodič bol pod vplyvom alkoholu, bolo podstatnou príčinou vzniku dopravnej nehody, uviedol, že si to neuvedomoval, že sa v tom čase sústredil na to, aby vedel chodiť.

14. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že dňa 28.12.2004 S. M. uzavrel s Českou poisťovňou Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, predmetom ktorého bolo motorové vozidlo zn. Q. M., VIN: T., rok výroby 2004, strieborná metalíza, EČV: K. XXXBM. Začiatok poistenia bol stanovený na dňa 31.12.2004.

15. Z Oznámenia škodovej udalosti, Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (PZP) zo dňa 09.01.2006 súd zistil, že dňa 10.07.2005 v čase o 01,30 hod. došlo v Taliansku v Marina di Ravenna k dopravnej nehode, a to tak, že vozidlo zn. Q. M., I.: T., strieborná metalíza, EČV: K. XXX G. narazilo v noci na betónový ostrovček nového kruhového objazdu, ktorý v čase dopravnej nehody nebol dostatočne osvetlený a označený, auto dopadlo na strechu. Ako vodič a osoba, ktorá zavinila nehodu, bol uvedený S. M.. Ako zranená osoba bol uvedený žalovaný. Na otázku, či nárok poškodeného považuje poistený za oprávnený, bola zakrúžkovaná odpoveď „áno“. Na otázku, či už bola poskytnutá finančná náhrada, bola zakrúžkovaná odpoveď „nie“.

16. Z uplatnenia nároku poškodeného, Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (PZP) doručeného Českej poisťovni dňa 06.03.2006 súd zistil, že žalovaný ako poškodený si uplatnil nároky z povinného zmluvného poistenia poisteného S. M. týkajúceho sa vozidla

zn. Opel Astra, strieborná metalíza, EČV: K. XXX G., v súvislosti s dopravnou nehodou, ku ktorej došlo dňa 10.07.2005 v Taliansku v Marina di Ravenna.

17. Z listinného dôkazu predloženého žalobcom (č. I. 25 spisu) vyplýva, že z PU č. 6450508074 boli žalovanému v období od 27.02.2007 do 17.02.2010 poskytnuté plnenia titulom dávok nemocenského poistenia, bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia, úrazového príplatku, dávok dôchodkového poistenia a úrazovej renty v celkovej sume 75.226,38 Eur.

18. Z Dotazníka k oznámeniu o vzniku škodovej udalosti vyplnenej žalovaným dňa 30.01.2007 súd zistil, že pod bodom 1./ je uvedený dátum, čas a miesto nehody: 10.07.2005, 01.30 hod., Marina di Ravenna, Taliansko. Pod bodom 2./ je uvedené Svedkovia nehody, spolujazdci: spolujazdec - M. S., svedkovia neboli. V bode 4./ je popísaný priebeh dopravnej nehody takto: Auto narazilo v noci na betónový ostrovček v novom kruhovom objazde, ktorý v čase nehody nebol dostatočne osvetlený a označený. Po náraze auto vyletelo, niekoľkokrát sa na ceste otočilo. Bod 5./ Príčina dopravnej nehody: Náraz do kruhového objazdu. 6./ V Taliansku ste sa na rôzne miesta ako kultúrne pamiatky, reštauračné zariadenia a pod. presúvali ako spolujazdec alebo aj ako vodič: Ako spolujazdec aj ako vodič. 7./ Počas týchto návštev ste obvykle konzumovali rôzne nápoje, pričom v primeranej miere boli konzumované aj liehoviny celou osádkou vozidla, po čom ste sa s vozidlom presúvali aj na ďalšie miesta: Počas návštev sme nekonzumovali alkoholické nápoje, nikto z osádky. 8./ Vzhľadom na legislatívu uvedeného štátu spočívajúcu v tolerancii k požívaniu liehovín bolo bežné, že aj vodič S.. M.Y., s ktorým ste sa ďalej viezli vo vozidle, požíval tieto nápoje v únosnej miere?: Nevie, necestoval som s ním často. 9./ Cez miesto, kde došlo k dopravnej nehode, ste jazdili viac krát alebo to bolo prvý krát a požitie liehovín u vášho vodiča S.. M. nemalo vplyv na jeho neovládanie kruhového objazdu ale sa jednalo skôr o rýchlu jazdu alebo neprehľadný úsek?: Úsek bol po stavebnej úprave, úsek bol neprehľadný, lebo bola noc. 10./ Bolo bežné, že keď ste jazdili s menovaným v jeho vozidle počas zastavení, ste celá osádka konzumovali rôzne nápoje ako aj liehoviny v primeranej miere v zmysle povolených limitov?: Nekonzumovali sme nijaké alko nápoje. 11./ Aj v deň dopravnej nehody ste trávili čas v spoločnosti s vodičom S.. M., po čom ste ako obvykle nasadli do jeho vozidla a presúvali ste sa na iné miesto?: V deň nehody som sa ako spolujazdec presúval s M., pred tým len niekoľko krát, nárazovo. 12./ Bol tento večer niečím výnimočný, keď ste sa s S.. M. zdržali mimo ubytovania do nočných hodín, pričom ste spoločne skonzumovali ako obvykle aj určité množstvo liehovín, po čom ste sa presúvali ďalej na vozidle?: Večer bol výnimočný tým, že doteraz sme v nočných hodinách necestovali. 13./ Pri jazde s menovaným ste nepocítovali potrebu menovaného upozorniť na nepožívanie liehovín pred samotnou jazdou napriek tomu, že miestne zákony to v primeranej miere tolerujú?: M. ma vyzdvihol počas svojej jazdy, teda necestoval som s ním od začiatku tej jazdy. Počas jazdy s ním som si nič na ňom ani na spôsobe jeho riadenia moto vozidla zvláštneho nevšimol. 14./ Nebolo pre Vás nebezpečné a celej osádky si po takomto občerstvení nasadnúť s vodičom S.. M. po konzumácii aj minimálneho množstva liehovín do jeho vozidla, keď ste mohli využiť napr. služby taxislužby?: Nevedel som, odkiaľ M.Y. po mňa prichádza, či prichádza z ubytovne alebo z iného miesta. 15./ Podľa Vášho úsudku, prečo k dopravnej nehode došlo, bolo to zapríčinené zlou viditeľnosťou v nočnej dobe, zle osvetleným kruhovým objazdom, požitím mierneho množstva liehovín vodičom a súčasne technikou jeho jazdy alebo sa jednalo o súhrn uvedených skutočností?: Podľa mňa to bolo spôsobené zlou viditeľnosťou, pretože bola noc. Tiež novopostavený kruh objazdu nebol dostatočne vyznačený dopr. značkami. 16./ Bol pri nehode niekto zranený?: Ja. 17./ Uvedte iné okolnosti dopravnej nehody, ktoré považujete za podstatné: Ďalej nemám čo uviesť.

19. Z rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 13C/58/2012 zo dňa 10.12.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.02.2013, súd zistil, že žalovanému S. M. bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (poisťovni) sumu 28.329,25 Eur, pričom v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval, že „škoda na zdraví I. H. vznikla aj zavinením samotného poškodeného. I. H. vedel o tom, že žalovaný požíval takmer celý deň alkoholické nápoje a že má riadiť motorové vozidlo, v ktorom sa mal prepravovať aj on. Aj napriek tejto vedomosti sa poškodený nechal odvieť autom od žalovaného. Z výpovede I. H. vyplynulo, že si uvedomoval stav žalovaného v čase, keď sa ich jazda začínala (uviedol, že vedel o tom, že žalovaný požíval alkohol, ale nevidel na ňom známky opitosti) a pokiaľ si uvedomoval tento stav, bol schopný vyvodiť z neho zodpovedajúce závery, (...) Súd ma za to, že miera zodpovednosti poškodeného je 1/3-ina (...).“

20. Zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 13C/58/2012, konkrétne zo žaloby doručenej tamojšiemu súdu dňa 30.01.2012 podanej žalobcom proti žalovanému S. M. súd zistil, že žalobca v nej okrem iného argumentoval tým, že vodič Miroslav Aštary mal v čase dopravnej nehody 4,71 promile alkoholu v krvi a že vedľa vodiča sedel ako spolujazdec I. H..

21. Zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 13C/58/2012, konkrétne z odporu podaného S. M. dňa 12.03.2012, ktorý bol žalobcovi doručený na vyjadrenie dňa 12.04.2012, vyplýva, že žalovaný S. M. tvrdil, že je potrebné zohľadniť mieru spoluzavinenia poškodeného I. H., nakoľko tento podľa názoru S. M. vedel, že tento pred jazdou požíval alkoholické nápoje a napriek tomu ako spolujazdec do tohto motorového vozidla nastúpil. Tiež uviedol, že aj I. H. bol v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu.

22. Zo zápisnice o pojednávaní na Okresnom súde Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/58/2012 dňa 02.07.2012 súd zistil, že na pojednávaní vypovedal aj žalovaný, ktorý uviedol, že bol s S. M. v čase pred dopravnou nehodou na akcii, na ktorej sa konzumovali aj alkoholické nápoje. Žalovaný uviedol, že na tejto akcii bol spolujazdcom. Vedel, že S. M. požíva alkoholické nápoje, ale nesledoval ho, aké množstvo a nevidel na ňom známky opitosti. Potvrdil, že aj on samotný požíval alkoholické nápoje pred jazdou.

23. Zo zápisnice o pojednávaní na Okresnom súde Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/58/2012 dňa 26.09.2012 súd zistil, že na pojednávaní vypovedal aj S. M., ktorý okrem iného uviedol, že on si nepamätá, v akom stave bol, keď nasadol do auta a myslí si, že pán H. bol na tom asi podobne.

24. Zo zápisnice o pojednávaní na Okresnom súde Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/58/2012 dňa 10.12.2012 súd zistil, že na pojednávaní vypovedal aj svedok Z. I., ktorý okrem iného uviedol, že v inkriminovaný deň popíjal spolu s pánom M. a H. alkoholické nápoje, nevedel, kto koľko pil, pri odchode ich odprevádzal k autu, ale nevidel na nich aby sa tackali.

25. Zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/147/2010, konkrétne zo žaloby doručenej tamojšiemu súdu dňa 22.07.2010 podanej žalobcom proti žalovanému S. M. súd okrem iného zistil, že dňa 01.10.2008 prešli všetky práva a povinnosti z Českej poisťovne - Slovensko, akciová spoločnosť, na nástupnícku spoločnosť - žalobcu. Žalobca v nej tiež uviedol, že vodič S. M. mal v čase dopravnej nehody 4,71 promile alkoholu v krvi a že vedľa vodiča sedel ako spolujazdec I. H..

26. Zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/147/2010, konkrétne z vyjadrenia žalovaného S. M., ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 16.02.2011 súd zistil, že žalovaný S. M. tvrdil, že je potrebné zohľadniť mieru spoluzavinenia poškodeného I. H., nakoľko tento podľa názoru S. M. vedel, že tento pred jazdou požíval alkoholické nápoje a napriek tomu ako spolujazdec do tohto motorového vozidla nastúpil. Tiež uviedol, že aj I. H. bol v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu.

27. Zo žaloby podanej žalobcom proti žalovanému S. M. Okresnému súdu Prešov dňa 15.01.2010, vedenej pod sp. zn. 20C/10/2010, súd zistil totožné skutočnosti ako v prípade žalôb doručených tomuto súdu vo veci sp. zn. 13C/58/2012 a sp. zn. 8C/147/2010.

28. Z uznesenia o prerušení konania Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C/10/2010 zo dňa 13.05.2010, právoplatného dňa 13.07.2010, doručeného žalobcovi dňa 25.06.2010, súd zistil, že predmetné konanie bolo prerušené do právoplatného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 21C/27/2009, a to z dôvodu návrhu na prerušenie konania podaného žalovaným S. M., v ktorom uviedol, že samotný poškodený prispel svojím konaním ku vzniku škody na zdraví, nakoľko vedel, že sadá do auta s vodičom, ktorý je pod vplyvom alkoholu.

29. Podľa § 4 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví (...).

30. Podľa § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poisťiteľovi písomne oznámiť, že nastala poisťná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada. Poistné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti.

31. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

32. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

33. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

34. Podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

35. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že S. M. dňa 28.12.2004 uzavrel s právnym predchodcom žalobcu, ktorému tým svedčí aktívna vecná legitímácia v danom spore, Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, predmetom ktorého bolo motorové vozidlo zn. Q. M., VIN: T., rok výroby 2004, strieborná metalíza, EČV: K. XXXBM so začiatkom poistenia dňa 31.12.2004. Súd mal tiež preukázané, že dňa 10.07.2005 v čase o 01,30 hod. došlo v Taliansku v Marina di Ravenna k dopravnej nehode, za ktorú bol zodpovedný vodič vozidla zn. Q. M., strieborná metalíza, EČV: K. XXX G. S. M.. K dopravnej nehode došlo tak, že označené motorové vozidlo narazilo v noci na betónový ostrovček nového kruhového objazdu, ktorý v čase dopravnej nehody nebol dostatočne osvetlený a označený, auto dopadlo na strechu. Súd mal tiež preukázané, že žalovaný si v súvislosti s touto dopravnou nehodou ako poškodený uplatnil nároky poškodeného z povinného zmluvného poistenia poisteného S. M. týkajúceho sa vozidla zn. Q. M., strieborná metalíza, EČV: K. XXX G.. Na základe toho žalobca vyplatil žalovanému nároky titulom škody na zdraví, a to ako poistné plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla EČV: K. XXXBM. Žalobca vyplatil v období od 16.02.2007 do 17.02.2010 žalovanému celkovú sumu 75.226,38 Eur. Súd mal tiež preukázané, a to najmä z rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 13C/58/2012 zo dňa 10.12.2012, právoplatného dňa 22.02.2013, mieru spoluzodpovednosti žalovaného v podiele 1/3 na vzniku škody, a to z dôvodu, že žalovaný mal vedomosť o tom, že cestuje s vodičom, ktorý požil alkoholické nápoje a aj napriek tejto vedomosti sa nechal odvieť ním vedeným vozidlom.

36. Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným súd prioritne skúmal, či v danej veci nedošlo k premlčaniu nároku žalobcu titulom vydania plnenia z bezdôvodného obohatenia.

37. Účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť svoje povinnosti. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tým dosiahnuť stav, v rámci ktorého sa už oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Následkom účinne vznesenej námietky premlčania v súdnom konaní je, že premlčané právo nemožno oprávnenému priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). S prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania súd posudzuje prednostne opodstatnenosť vznesenej námietky premlčania ešte pred prípadným zisťovaním výšky škody a pod. (porovnaj R 29/1983).

38. Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, musí obohatenie vydať tomu, na úkor koho sa získal.

39. Začiatok plynutia subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby je v okolnostiach takýchto prípadov viazané na skutkové okolnosti, nie na právnu kvalifikáciu. Toto tvrdenie je podporené a vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/67/2011 (Zo súdnej praxe č. 22/2013), mutatis mutandis: „Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné“.

40. Občiansky zákonník v § 107 ustanovuje premlčaciu dobu subjektívnu (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívnu (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ich začiatok je upravený odlišne, pričom ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že prípadne ešte plynie druhá premlčacia doba. Občiansky zákonník viaže premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti o rozsahu bezdôvodného obohatenia do takej miery, aby osoba mohla svoj nárok uplatniť aj na súde; b) o osobe obohateného. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti o osobe obohateného a k vedomosti o rozsahu bezdôvodného obohatenia (k tomu pozri mutatis mutandis rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 104/2011).

41. Subjektívna 2-ročná premlčacia doba pri bezdôvodnom obohatení začína plynúť dňom, keď sa osoba, ktorá sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia skutočne (nie iba predpokladane) dozvedela o bezdôvodnom obohatení, t. j. kedy nadobudla vedomosť o jeho rozsahu, ktorý možno natoľko objektívne vyčíslieť v peniazoch, aby mohla svoj nárok uplatniť na súde, a ďalej o osobe obohateného (porovnaj R 38/1975). Nie je potrebné, aby takáto osoba poznala rozsah (výšku) bezdôvodného obohatenia, ale v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa osoba dozvie o bezdôvodnom obohatení vtedy, keď má údaje, ktoré jej umožňujú podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia na súde, t. j. keď nadobudla vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia (k tomu pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 721/2005 z 29. 11. 2006).

42. Osoba, ktorá žiada bezdôvodné obohatenie vydať sa dozvie o tom, kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba sa na jej úkor bezdôvodne obohatila; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota oprávnenej osoby o osobe obohateného a o jeho zodpovednosti (R 16/2014).

43. Vychádzajúc z uvedeného súd skúmal, kedy sa žalobca dozvedel o rozsahu bezdôvodného obohatenia v približnej sume s možnosťou dodatočného spresnenia, ako aj o osobe obohateného.

44. Žalobca tvrdil, že vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia nadobudol až vyhlásením rozsudku Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 13C/58/2012 dňa 10.12.2012 a keďže žalobu podal dňa 09.12.2014, podal ju v rámci 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby.

45. Tvrdenia žalobcu však popieral žalovaný, ktorý tvrdil, že žalobca už musel informáciou o tom, že vodič S. M. bol pod vplyvom alkoholu, disponovať oveľa skôr, pričom v tejto súvislosti poukázal na žaloby podané žalobcom na Okresný súd Prešov proti S. M., a to v konaniach vedených pod sp. zn. 13C/58/2012 (žaloba doručená súdu dňa 30.01.2012), 8C/147/2010 (žaloba doručená súdu dňa 22.07.2010) a sp. zn. 20C/10/2010 (žaloba doručená súdu dňa 15.01.2010).

46. Súd sa nestotožňuje s argumentom žalobcu, že vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia sa dozvedel až dňa 10.12.2012. Je pravdou, že na tomto pojednávaní Okresný súd Prešov vyhlásil

rozsudok, v odôvodnení ktorého konštatoval mieru zavinenia poškodeného - žalovaného v podiele 1/3 na vzniknutej škode na zdraví, dôvodiac tým, že žalovaný vedel, že S.Q.N. M. pred jazdou požíval alkohol a aj napriek tomu sa nechal ním odviezť.

47. Súd je toho názoru, že prima facie by sa mohlo zdať, že žalobcom tvrdený okamih je okamihom, od ktorého je potrebné počítať začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej doby. Z vykonaného dokazovania však súd toto tvrdenie nemal preukázané, práve naopak, súd mal preukázané, že žalobca disponoval informáciou o tom, že žalovaný mal vedieť o tom, že S. M. bol pod vplyvom alkoholu a aj napriek tomu sa nechal ním odviezť, minimálne už 16.02.2011, čo vyplýva zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/147/2010, konkrétne z vyjadrenia žalovaného S. M., ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 16.02.2011. Totožné skutočnosti vyplývajú aj zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C/10/2010, a to z uznesenia o prerušení konania zo dňa 13.05.2010, právoplatného dňa 13.07.2010, doručeného žalobcovi dňa 25.06.2010 a tiež z odporu S. M. doručeného žalobcovi na vyjadrenie vo veci sp. zn. 13C/58/2012 vedenej na Okresnom súde Prešov dňa 12.04.2012.

48. Žalobca poskytol žalovanému plnenie v období od 27.02.2007 do 17.02.2010 v celkovej sume 75.226,38 Eur. Súd zastáva názor, že žalobca už mal v období od 25.06.2010 do 12.04.2012 informáciu od S. M., že žalovaný I. H. vedel o ňom, že pred jazdou požíval alkohol a aj napriek tomu sa ním nechal odviezť autom. Hoci S. M. žalobcu minimálne trikrát „upozorňoval“ na spoluzodpovednosť žalovaného za vznik jeho škody na zdraví, žalobca uplatnil žalobu voči žalovanému na súde až dňa 09.12.2014, teda zjavne po uplynutí 2-ročnej premlčacej doby. Nemožno sa stotožniť s argumentom žalobcu o tom, že takúto vedomosť nadobudol až dňa 10.12.2012. Súd totiž zastáva názor, že žalobca patrí medzi popredných poisťovateľov s dlhoročnou skúsenosťou a tradíciou a okolnosti, za akých kráti poskytnutie poistného plnenia a z akých dôvodov mu museli byť známe. V tomto prípade mu musel byť známy aspoň približný rozsah plnenia, ktorým sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Podľa názoru súdu žalobca v tomto smere nepotreboval disponovať „zaručenou“ informáciou o rozsahu bezdôvodného obohatenia, ktorú mu v odôvodnení rozsudku poskytol Okresný súd Prešov vo veci sp. zn. 13C/58/2012 dňa 10.12.2012.

49. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, v tomto smere súd ustálil, že ide o 3-ročnú premlčaciu dobu, ktorá uplynula najneskôr dňa 17.02.2013, teda uplynutím 3 rokov odvtedy, čo k bezdôvodnému obohateniu došlo, keďže posledné poistné plnenie bolo žalovanému poskytnuté dňa 17.02.2010.

50. Žalobca namietal, že v danom prípade je potrebné počítať s 10-ročnou objektívnou premlčacou dobou, pretože podľa jeho názoru žalovaný mal v úmysle sa na jeho úkor bezdôvodne obohatiť, čo podľa neho preukazujú niektoré odpovede žalovaného obsiahnuté v Dotazníku k oznámeniu o vzniku škodovej udalosti, ktorý žalovaný vyplnil dňa 30.01.2007 a tiež výpoveď svedka Jaroslava Výrostka v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/58/2012.

51. Z § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 3 roky a v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Dôkazné bremeno na preukázanie uvedenej skutočnosti je na tom, kto tvrdí, že niekto iný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, teda v danom prípade je dôkazné bremeno na žalobcovi, ktorý musí preukázať, že v čase, keď sa žalovaný bezdôvodne obohatil, existoval na jeho strane úmysel bezdôvodne sa na jej úkor obohatiť. Úmysel (priamy alebo nepriamy) súvisí so zavineným protiprávnym konaním zodpovedného subjektu. Protiprávne konanie je také konanie, ktoré je v rozpore s právom.

52. Zavinenie vyjadruje vnútorný, psychický stav osoby a je založené na zložke vedomostnej (rozumovanej, intelektuálnej, racionálnej) a zložke vôľovej. Vedomostná zložka v sebe zahŕňa vnímanie predmetov a javov prostredníctvom zmyslových orgánov, ale aj ich predstavu. Vôľová zložka vyjadruje chcenie určitých skutočností („chcel“) alebo uzrozenie s nimi („vedel, že ...“). Pri úmysle je zastúpená zložka vôľová a vedomostná, zatiaľ čo pri nedbanlivosti - nižšom stupni zavinenia - zložka vôľová absentuje.

53. V tomto kontexte súd skúmal správanie žalovaného prejavované vo vyplnenom dotazníku, a to v spojení s jeho výpoveďou na pojednávaní v danej veci, jeho výpoveďou v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov vo veci sp. zn. 13C/58/2012, ako aj výpoveďou svedka Z. I. v označenom konaní Okresného súdu Prešov.

54. Súd sa v naznačených súvislostiach stotožňuje s tvrdením žalovaného, že otázky formulované v predmetnom dotazníku boli ťažkopádne, navodzujúce istú situáciu a vyžadujúce istú odpoveď žalovaného. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, čím argumentoval aj žalovaný, že skutočnosť, že žalovaný svojimi odpoveďami nenaplnil očakávania žalobcu, ho nemôže zaťažovať. Podľa názoru súdu žalobcovi nebránilo nič v tom, aby svoje otázky formuloval jednoznačne. Totiž žalobcom formulované otázky si v drvivej väčšine nevyžadovali faktografickú a vecnú odpoveď, ale poskytovali priestor pre žalovaného, aby na ne odpovedal spôsobom, ktorý sa z jeho pohľadu javil najvýstižnejší.

55. Žalobca v snahe preukázať úmyselné konanie žalovaného poukázal predovšetkým na odpovede žalovaného v dotazníku na otázky pod bodmi č. 5./, 7./, 10./, 13./, 14./, 15./ a 17./ . Pokiaľ ide o otázku pod bodom 5./, na ktorú žalovaný odpovedal, že príčinou nehody bol náraz do kruhového objazdu, súd v tejto odpovedi, ktorá zodpovedá realite, nevzhladol žalobcom tvrdený úmysel žalovaného. Pokiaľ ide o otázku pod bodom 7./ a odpoveď žalovaného na ňu, túto súd nevyhodnotil ako otázku majúcu vzťah s priebehom udalosti, na základe ktorej bolo žalovanému poskytnuté poisťné plnenie, nakoľko táto otázka sa zameriavala na konzumáciu alkoholu žalovaným, prípadne osádkou vozidla počas podujatí, ktoré vo všeobecnosti mal absolvovať v Taliansku. Rovnako súd vyhodnotil aj otázku a odpoveď žalovaného pod bodom 10./ dotazníka. Aj táto otázka bola zameraná na jazdy žalovaného s Miroslavom Aštarym vo všeobecnosti. Navyše táto otázka v sebe zahŕňala náznaky toho, ako si žalobca žiada odpovedať, čo je zrejmé z formulácie „... keď ste jazdili s menovaným v jeho vozidle počas zastavení, ste celá osádka konzumovali rôzne nápoje ako aj liehoviny v primeranej miere v zmysle povolených limitov?“. V súvislosti s odpoveďou na otázku pod bodom 13./ dotazníka žalovaný uviedol ako vnímal Miroslava Aštaryho a spôsob jeho jazdy, a to zo svojho subjektívneho pohľadu. Skutočnosť, že uviedol, že s Aštarym necestoval od začiatku jazdy sa síce javí ako málo pravdepodobná, a to vzhľadom na výpoveď svedka Jaroslava Výrostka v konaní pred Okresným súdom Prešov, avšak samotný žalovaný počas svojho výsluchu v tomto konaní uviedol, že niektoré situácie a udalosti pred dopravnou nehodou si nepamätá. Obdobný záver súd prijal aj pri hodnotení odpovede žalovaného na otázku pod bodom 14./ dotazníka. Hoci v odpovedi uviedol, že nevedel, odkiaľ Aštary preňho prichádza, či prichádza z ubytovne alebo z iného miesta, z tejto odpovede nevyplýva, aby žalovaný poprel svoju vedomosť o tom, že Miroslav Aštary bol pod vplyvom alkoholu. Odpoveď na otázku pod bodom 15./ súd jednoznačne hodnotí ako subjektívny pohľad žalovaného na príčiny dopravnej nehody. Navyše uvedenie tejto príčiny zodpovedalo skutočnosti. To, že žalovaný neodpovedal, že príčinou nehody bola zjavne aj opitosť vodiča, ho nemôže v okolnostiach tohto prípadu zaťažovať. Súd tiež dodáva, že ani odpoveď žalovaného na otázku pod bodom 17./ o tom, že nemá ďalej čo uviesť, tiež nesignalizuje presvedčenie, že žalovaný dotazník vyplnil vedome a úmyselne nepravdivo a že zámerne zamlčal významné skutočnosti v snahe alebo s cieľom získať plnenie zo strany žalobcu. V tomto kontexte považuje súd za potrebné poukázať na odpoveď žalovaného pod bodom 11./ dotazníka, keď v rámci odpovede na položenú otázku nepoprel, aby v ten deň trávil čas s Miroslavom Aštarym. Žalovaný v priebehu tohto sporu pri výsluchu uviedol, že dotazník vypísal tak, ako cítil, že nemal v úmysle nikoho zavádzať a šlo mu o to, aby niečo získal, keďže mal vážne poškodené zdravie, keď v nemocnici v Taliansku strávil 7 mesiacov s tým, že mu bolo naznačené, že asi nebude chodiť, k čomu napokon nedošlo. Tiež výpoveď žalovaného ako svedka v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/58/2012 nenaznačuje jeho úmysel bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu. V rámci výsluchu žalovaný nepoprel, že Miroslav Aštary požíval alkohol, ale jeho stav a stupeň opitosti nevedel vyhodnotiť, a to aj z dôvodu, že sám bol pod vplyvom alkoholu.

56. Vychádzajúc z uvedeného súd nemal preukázaný úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu, a preto pre tento prípad aplikoval 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá uplynula najneskôr dňa 17.02.2013 a vzhľadom na podanie žaloby dňa 09.12.2014 je nutné uzavrieť, že objektívna premlčacia doba uplynula pred podaním žaloby.

57. Žalobca súčasne tvrdil, že žalovaným uplatnená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Súd sa však s týmto argumentom nestotožnil, pretože nezistil také konanie žalovaného, ktoré by bolo takej intenzity a znamenalo by zneužitie práva žalovaného vo vzťahu ku konaniu žalobcu, ktorý by práve v dôsledku neprijateľného spoločenského správania žalovaného nemohol svoj nárok včas uplatniť. Takéto okolnosti súd v tejto veci nezistil. Na tomto mieste súd poukazuje aj na závery Najvyššieho súdu ČR v uznesení sp. zn. 25 Cdo/2648/2003 zo dňa 31.08.2004, v ktorom tento súd okrem iného vyslovil: „O konanie vykazujúce znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka by však nebolo možné uvažovať z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatneného nároku vyvodzovaný, ale len z

konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená. Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odoprenie práva uplatniť námietku premlčania“.

58. Na základe toho súd žalobu zamietol.

59. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

60. Podľa § 145 ods. 1 a 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

61. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

62. Žalobca vzal žalobu späť v časti úrokov z omeškania z celkovej sumy, a to za čas pred 11.04.2015, pričom žiadal priznať úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 25. 075,46 Eur od 11.04.2015 do zaplatenia. Vzhľadom na to, že žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil, súd konanie v tejto časti zastavil.

63. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Na základe toho priznal v celom rozsahu úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže aj procesné zavinenie čiastočného zastavenia konania je potrebné pričítať na vrub žalobcu.

64. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v súlade s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do

uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenské podla § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.